

A E 0 0 3 3

EKSAMITÖÖ KOOD

--	--	--	--	--	--

III OSA. FAKTITEADMISTEL PÕHINEVAD ÜLESANDED

(45 punkti)

1. Millised muutused toimusid inimeste igapäeva elus 20. sajandi esimesel veerandil? (4 p)

- 1) *4 p*
 1
- 2)
.....
- 3)
.....
- 4)
.....

2. Demokraatiad ja diktatuurid kahe maailmasõja vahel. (6 p)

**2.1. Nimetage demokraatlikule riigile iseloomulikke jooni. Selgitage neid ühe riigi näitel.
(4 p)**

Poliitika ja ühiskonnaelu

Iseloomulik joon:

- *1 p*
 2
-

Näide:

- *1 p*
 3
-

Majandus

Iseloomulik joon:

- *1 p*
 4
-

Näide:

- *1 p*
 5
-

2.2 Nimetage üks diktatuririik maailmasõdadevahelisest perioodist. Tooge kaks näidet, mille pooltest see riik erines demokraatlikust riigist. (2 p)

Riik:

I näide

2 p

6

II näide

.....

.....

3. Nimetage Saksamaa kaks sammu, mis viisid Teise maailmasõjani. Põhjendage oma valikut. (4 p)*sündmus 1 p, koos selgitusega 2 p*

I sündmus

2 p

7

Põhjendus

.....

.....

II sündmus

2 p

8

Põhjendus

.....

.....

4. Selgitage mõisteid. (2 p)

Juunipööre

.....

.....

.....

1 p

9

Eesti Töötava Rahva Liit

.....

.....

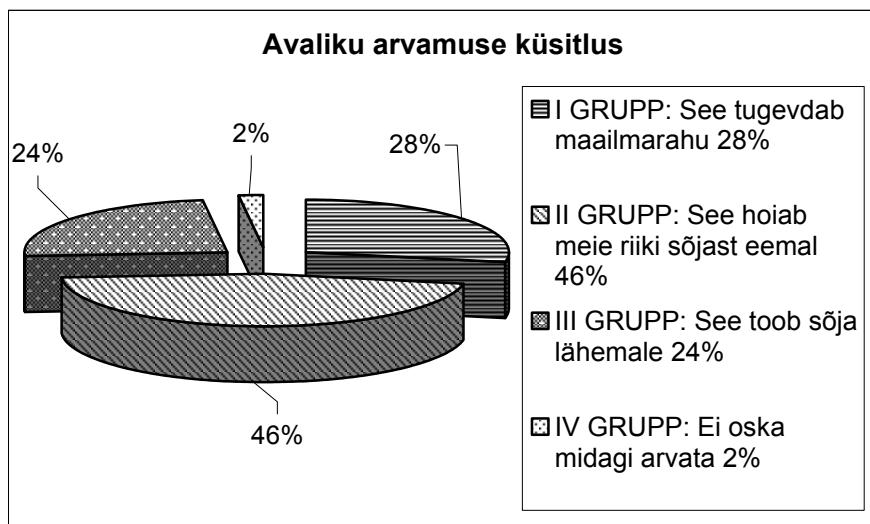
.....

1 p

10

5. Graafik. (6 p)

1939. a veebruaris korraldati Inglismaal ja Prantsusmaal avaliku arvamuse küsitlus. Sooviti teada vastajate hinnangut lepituspoliitikale.

5.1. Millistele argumentidele toetudes võisid vastajad tugineda oma arvamust kujundades? (3 p)

- I grupp: 1 p
 11
- II grupp: 1 p
 12
- III grupp: 1 p
 13

5.2. Miks neid, kellel arvamus puudus, oli nii vähe? (1 p)

- 1 p
 14

5.3. Millist vastusevarianti oleksite eelistanud teie? Põhjendage oma valikut. (2 p)

Toetaksin gruppi arvamust 2 p
 15

Põhjendus:

1)

2)

6. Külm sõda. (4 p)

„Ida-Lääne konflikt, mida käsitletakse jõupoliitiliselt ja ideoloogiliselt kui idapoolse bolševismi ja Lääne vaba maailma värtustete vahelist külma sõda, mis väljendub propagandas, võitluses mõjuvõimu pärast, võidurelvastumises, rahvusvaheliste liitude moodustamises, tehnilises ja majanduslikus rivaalitsemises, kriisides.“

(*Maailma ajalugu. Avita 2001, lk. 496.*)

Valige tekstist külma sõja kaks valdkonda / iseloomulikku joont. Tooge näiteid.

igale valdkonnale / iseloomulikule joonele vastav näide annab 1 p

I valdkond/iseloomulik joon

I näide

2 p

16

II näide

.....

.....

II valdkond /iseloomulik joon

I näide

2 p

17

II näide

.....

.....

7. Eesti haldusjaotuse muutumine.

Ühendage paarid. Kirjutage number õigesse ruutu. (3p)

kõik õiged 3 p, 3-4 õiget 2 p, 2 õiget 1 p

1. Sakala maakond
2. Tallinna oblast
3. Pärnu vojevoodekond
4. Tartu piiskopkond
5. Paldiski maakond

Eesti ala 1200

3 p

18

Eesti ala 1400

Eesti ala 1600

Eesti ala 1783

Eesti ala 1920

Eesti ala 1952

8. Talupoja õigusliku seisundi muutumine 19. sajandil. (5 p)

8.1. Täitke tabel. Missugused muutused toimusid talupoegade õiguslikus seisundis talurahvaseaduste vastuvõtmise järel? Kirjutage märksõna number tabeli õigesse lahtisse. (3p)

7-8 õiget 3 p, 5-6 õiget 2 p, 3-4 õiget 1 p

1. Järkjärguline liikumisvabaduse andmine
2. Vallakohtute loomine
3. Talude pärandatav kasutusõigus
4. Talude kruntiajamine
5. Pärisorjuse kaotamine
6. Perekonnanimede panek
7. Talude päriseksostmise korra kehtestamine
8. Üleminnek raharendile

	1802/1804. a talurahva- seadused	1816/1819. a talurahva- seadused	1849/1856. a talurahva- seadused
Seadustele iseloomuliku märksõna number

3 p

19

8.2. Missugused nimetatud seadustest muutsid teie arvates kõige rohkem talupoja elu?

Põhjendage oma arvamust. (2 p)

Talurahvaseadus

Põhjendus

1)

2 p

20

.....

2)

.....

.....

9. Nimetage kaks olulisemat kultuurisündmust / saavutust 18.–19. sajandi Eestis järgmistes valdkondades. (4 p)

Haridus:

1) 2 p
 21

2)
.....
.....

Eestikeelne kirjasõna:

1) 2 p
 22

2)
.....
.....

10. Selgitage Balti erikorra mõju ühiskonnale (18.–19. sajand). (3 p)

1) 3 p
 23

2)
.....
.....

3)
.....
.....

11. Eesti isesesvumine ja taasiseseisvumine. (4 p)**11.1. Millised märksõnad on seotud Eesti isesesvumise ja taasiseseisvumisega?****Kandke märksõnade numbrid tabelisse: (2 p)***8–10 õiget 2 p, 5–7 õiget 1 p*

1. Suveräänsusdeklaratsiooni vastuvõtmine
2. Rahvusväeosade loomine
3. Iseseisvusmanifesti väljakuulutamine
4. Eesti Kongressi kokkukutsumine
5. Ajutise Valitsuse moodustamine
6. Üleminekuperioodi väljakuulutamine
7. Maaseaduse vastuvõtmine
8. Päästekomitee moodustamine
9. Rahvarinde moodustamine
10. Põhiseadusliku Assamblee moodustamine

Eesti isesesvumine	Eesti taasiseseisvumine	<i>2 p</i>
.....	<input type="text"/> <i>24</i>
.....	

11.2. Milline eespool toodud sündmustest aitas kõige enam kaasa isesesvumisele ja taasiseseisvumisele. Valige üks teie arvates olulisem sündmus, põhjendage oma valikut. (2 p)

Isesesvumisele

Sündmus:

1 p

Põhjendus:

25

.....

.....

.....

Taasiseseisvumisele

Sündmus:

1 p

Põhjendus:

26

.....

.....

.....